

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, Rock Springs

NO. 64

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 25, 1977

LETO LXXIX. — Vol. LXXIX

Italijanska partija pokazala drugo stran

Dva znana člana vodstva Italijanske Komunistične partije sta javno zavzela moskovsko linijo.

RIM, It. — Doslej smo dolgo časa poslušali samo umirjene izjave glavnega tajnika Komunistične partije Berlinguerja, sedaj so se oglašili drugi, ki kažejo, da Italijanska KP nemara ni tako umirjena, kot bi jo nekateri radi videli.

Armando Cossutta, član partijskega vodstva, je na račun Carterjevega boja za človekove pravice dejal pred enim tednom: "Nesmiselno je za Amerikance, če mislijo, da lahko skrijejo svojo resnično naravo za kampanjo o človekovih pravicah, ker bi bilo resnično smešno, če bi imperialisti bili njihovi glavni zagovorniki." Dodal je še, da Carterjevo zavzemanje za človekove pravice ogroža detento Cossutta je torej zavzel čisto moskovsko stališče, ko Italijanska Komunistična partija sicer take rada poudarja svojo polno neodvisnost od Moskve in lastno pot.

Drugi član partijskega vodstva Luciano Radice je na vprašanje, kaj bi storila Italijanska KP, če bi bila v vladi in bi se nenadno znašla v svetovni krizi, odgovoril: "Mi bi seveda izbrali sovjetsko stran!"

Ti dve izjavi sta postali predmet živahnih razprav v političnih krogih, pa tudi v splošni javnosti. Prenekatere sta preplaščali, da komunistom le ni mogoče zaupati, pri drugih, lahkovernejših, pa vzbudili dvom v možnost dopustitve Komunistične partije v vlado.

Carter za omejitev porasla cen uslug v naših bolnišnicah

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter bo verjetno danes poslal Kongresu zakonski predlog, ki bo porast cen za zdravljenje v bolnišnicah vezal na povprečni porast življenjskih stroškov. V zadnjih letih so cene uslug v bolnišnicah rastle povprečno še enkrat hitreje kot ostali življenjski stroški.

Predsednik Jimmy Carter hoče porast cen za uslug v bolnišnicah omejiti na največ 150 odstotkov povprečnih življenjskih stroškov. Če bodo ti porastli na primer za 6% v letu, bodo smeje bolnišnice povišati svoje cene za največ 9%.

Kljub tej precej skromni omejitvi se predstavniki organizacije bolnišnic upirajo in izjavljajo, da bo omejitev porasta stroškov uslug bolnišnic v škodo bolnikom, ker bo padla raven sedanje zdravstvene oskrbe v bolnišnicah.

Osebnih dohodek v marcu porastel za 1.7%

WASHINGTON, D.C. — Osebnih dohodek v letošnjem marcu je porastel v naši deželi za 1.7% na skupno vsoto 1.486 trilijonov dolarjev. To je eden največjih mesečnih porastov, kar jih pomnijo.

Vremenski prerok

Pretežno oblačno z nevihtami. Najvišja temperatura okoli 48 F (9 C). Jutri postopna razvedritvev.

Novi grobovi

Fergus W. O'Flanagan

V 69. letu starosti je umrl v Mt. Sinai bolnici Fergus W. O'Flanagan, 1019 E. 70 St., mož Margaret, rojene Zilinskas, oče Margaret Segedi, Sheile Gordon, Fergus M., Dennisa, Sharon in Kathy Levstik, 1-krat stari oče, brat Donald in pokojnih Emmetta, Gerald, Nore, Maudeen Zilinskas, Dorothy Newman in Cultin, rojen v Rochesterju, New York, do upokojitve zaposlen kot železarski delavec pri Killroy Steel Co. Pogreb je danes ob 10. dopoldne iz železovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Avenue, na pokopališče Kalvarija.

Victor A. Gribbons

V Lake County Memorial West bolnišnici je po večletni bolezni umrl pretekli četrtek 65 let stari Victor A. Gribbons s 35205 Dixon Rd., Willoughby Hills, rojen v Ely, Minn., od koder je prišel v Cleveland, ko je bil star 10 let, mož Jean, roj. Centa, oče Victorja in Gerald, 4-krat stari oče, pastorek Rose, roj. Susa, brat Johna, Mrs. Frank (Rose) Aubel, Alivna, pok. Thomasa in pok. Franka. Pogreb je bil iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. preteklo soboto. Pokojnik je bil več let zaposlen pri Zagar Tool Co.

Waldheim vidi padanje vpliva Varnostnega sveta ZN

NEW YORK, N.Y. — Glavni tajnik Združenih narodov je na zborovanju Zveze za Združene narode v ZDA dejal, da vpliv Varnostnega sveta pada. Ta je imel zadnjič svojo 2.000. sejo.

"Kako je to telo uporabljano ali dejansko neuporabljano, njegov ugled oziroma pomanjkanje tega v pogledu njegovih odločitev so vprašanja, katerim morajo vsi člani ZN posvetiti največjo pozornost," je dejal Waldheim.

Povečan pritisk na ameriško tržišče

WASHINGTON, D.C. — Ko se ZDA prizadevajo omejiti uvoz čevljev, tekstilij, obleke in barih televizorjev, zlasti iz Japonske in drugih delov Daljnega vzhoda, so začele siliti s svojim blagom na ameriško tržišče v čedalje večji meri evropske države s Francijo v ospredju.

Bhutto poslal vojsko nad politične nasprotnike

ISLAMABAD, Pak. — Tekom demonstracij in izgrediv od preteklega 7. marca, ko je ljudska stranka predsednika vlade Bhutta z goljufijami dosegla pri volitvah zmago, kot trdijo združeni nasprotniki, je bilo doslej že preko 200 mrtvih.

Do preteklega petka je nastopala proti demonstrantom samo policija, tedaj pa je vlada poslala proti demonstrantom v mestu Karači, kjer je oklicala preje obsedno stanje, vojsko. Po neuradnih poročilih je bilo pri tem 34 oseb mrtvih, par sto pa ranjenih. Vlado poročilo priznava le 5 mrtvih in 13 ranjenih.

Opozicionalne stranke zahtevajo odstop predsednika vlade Bhutta in nove volitve, ki bi naj bile izvedene pod nadzorom vojske. Ta se doslej tem pozivom ni odzvala, vprašanje pa je, kako dolgo bo podpirala vlado, ki izgublja iz dneva v dan med prebivalstvom.

Kitajec zapustil slavje v Kremlju

Sovjetska zveza je obnovila napade na LR Kitajsko in na kitajski komunizem, ko je poskus pomicitve z njo propadel.

MOSKVA, ZSSR. — Ko je na proslavi rojstva Vladimirja Lenina pretekli petek Mihail Zimjanin napadel LR Kitajsko, ki da "povečuje mednarodno napetost, se povezuje z najreakcionarnejšimi silami in podžiga propagando proti Sovjetski zvezi", je odpravnik poslov poslaništva LR Kitajske Wang Chinching vstal in mirno zapustil Dvorano kongresov v Kremlju, kjer se je proslava vršila ob navzočnosti vsega vodstva ZSSR in zastopnikov tujih držav.

Ta napad na LR Kitajsko je znamenje, da so v Kremlju obupali nad možnostjo pomiritve s Pekingom, kar so poskušali doseči po smrti Mao Cetunga. Se na proslavi obletnice boljševiške revolucije je član Politbiroja Fedor D. Kulakov 6. novembra lani govoril umirjeno in opustil vsako obregovanje ob LR Kitajsko.

Ko med tem napadi na Sovjetsko zvezo v kitajskem tisku in drugih javnih občilih ter izjavah niso prenehali, je tudi Kremelj končno opustil svoje poskuse snubljenja kitajskih tovarišev.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Danes pride k predsedniku ZDA Carterju na razgovor o položaju na Srednjem vzhodu jordanjski kralj Husajn. Ko vsi govorijo o "letu miru" na Srednjem vzhodu, je kralj Husajn izjavil, da do tega letos po njegovem mnenju ne bo prišlo, ker Izrael "še ni tako daleč", da bi pristal na to, kar je za sporazum potrebno. Husajn bo ostal v Washingtonu dva dni.

STAVANGER, Nor. — V petek je pri enem izmed vrelcev olja v Severnem morju zaradi pritiska počila cev in olje je začelo bruhati visko v zrak ter onesnaževati morje. Doslej se ga je razlilo po morju že blizu 2 milijona galonov. Družba Phillips Petroleum, ki črpa olje v imenu Norveške, je pozvala na pomoč ameriške strokovnjake, ki upajo, da bodo vrtno, iz katere bruhala olje, zaprli v par dneh.

ADDIS ABABA, Abes. — Levičarska vojaška vlada Abesinije je ukazala ZDA, da v teku štirih dni zaprejo štiri svoje ustanove v Abesiniji in tudi svoj konzulat v Eritreji. Konzulate v Eritreji morajo zapreti tudi Italija, Sudan, Belgija, Francija in Britanija. V Adis Abebi so jezni na ZDA, ker so Abesiniji ustavili vojaško pomoč zaradi kršenja človekovih pravic in ker so dali vojaško pomoč Sudanu, ki po trditvah abesinjske vlade podpira upor v Eritreji.

Še slabša pošla

WASHINGTON, D.C. — Pošta je iz leta v leto slabša kljub vsej modernizaciji in ogromnim stroškom. Sedaj napovedujejo, da bodo dostavo pošte omejili na pet dni v tednu.

Posebna vladna komisija je namreč predložila, da bi naj poštne uprave povečali podporo iz zvezne blagajne, pa omejili dostavo pošte na samo pet dni v tednu, kar bi naj zmanjšalo njegove stroške.

Zanimivo je, da komisija ni predložila spremembe v vodstvu, ko je predsednik Jimmy Carter tekmo volivnega boja ponovno izjavil, da se bo zavzel za imenovanje glavnega poštarja, ki bo bolj odvisen od vlade, kot je sedaj.

Sporočajte osebne in krajne novice AMERIŠKI DOMOVINI!

CARTER TRDNO ODLOČEN V BOJU ZA SVOJ NAČRT OSKRBOVANJA ENERGIJE

Predsednik Jimmy Carter je na svoji tiskovni konferenci pretekli petek izjavil, da se je odločen boriti za svoj energetske program v javnosti in v Kongresu "do poslednjega glasu". Poudaril je, da je predlog za pooblastilo uvedbe zvezne trošarine na goriva kot sredstva za omejitev njegove prodaje bistveni del celotnega programa.

WASHINGTON, D.C. — Na

svoji tiskovni konferenci pretekli petek dopoldne je predsednik Jimmy Carter odgovarjal pretežno na vprašanja o podrobnostih svojega energetskega programa, ki ga je osebno predložil dva dni prej na skupni seji obeh zbornic Kongresa. Posebej je poudaril: "Jaz sem globoko predan trošarini na goriva in se bom zanj boril do zadnjega glasu v Kongresu." Nekateri so trdili, da je ta trošarina na goriva v programu nemara v precejšnji meri kot nekaj, kar se lahko opusti, da se doseže odobritev ostalih "bistvenih" delov. Carter je to ugovarjanje razčistil, ko je trošarino ali prodajni davek na goriva označil kot bistveni del svojega programa.

Ugodnosti prokrama

V odgovorih na vprašanja je predsednik ZDA tokrat manj poudarjal nujnost energetskega programa in žrtve za njegovo izvajanje, svoje poslušalce je skušal prepričati, da bo na dolgo roko to za nje ugodno, da bodo družine z malimi in srednjimi dohodki leta 1985 izdale za energetske vires okoli 16% manj, ča bo njegov program v Kongresu odoben, kot bi brez njega.

Carter je povedal, da bo davčna "povrnitev" vsaki osebi v deželi znašala \$25 za vsakih dodatnih 5 centov trošarine na galon goriva. Vsaka oseba bo dobila "povrnjenih" \$47 na račun predložene trošarine na "staro" olje, ko bo cena tega izenačena s cenno olja na svetovnem trgu januarja 1981. Družina štirih članov, ki napravi letno 10.000 milj v avtomobilu, kateri napravi povprečno 27 milj na galon goriva, bo plačala \$90 dodatne trošarine za goriva, če bo dosegla 25 centov, pa bo dobila \$500 "vrnjenih" v obliki davčne kredita ali neposrednega izplačila.

Podrobnosti, ki jih je predsednik navajal na tiskovni kon-

ferenci, so v 100 strani obsega-joči knjižnici, ki jo bo Bela hiša predvidoma dala v javnost danes.

Nakaznice za goriva kot zadnje sredstvo

Carter je tekmo tiskovne konference povedal, da ne vidi potrebe po omejitvi prodaje goriva na nakaznice, da pa to utegne postati potrebno, če druga sredstva ne bodo uspela omejiti porabe goriva v zadostni meri.

Pojasnil je, da v svoj program ni vključil izboljšanja javnih prometnih sredstev, pa obljubil, da bodo napore v tej smeri nadaljevali v sedanjem obsegu. Na povečanje uporabe vodnih sil za produkcijo električne energije v večjem obsegu ni mogel računati. Vodne sile dajejo sedaj 4% celotne energije, ki jo dežela rabi.

Po vladnih računih izvedba predloženega programa ne bo povečala inflacije letno niti za pol odstotka, je dejal Carter. Popolna ukinitve nadzora nad cenami olja in naravnega plina ni sprejemljiva, ker bi premočno prizadelo ne le potrošnike, ampak celotno narodno gospodarstvo.

Razpoloženje za Carterjev energetske program v Predstavnikiškem domu je kar dobro in sta mu izrazila javno podporo tako načelnik posebnega energetskega odbora Thomas L. Ashley iz Ohia kot kong. Al Ulman iz Oregona, načelnik odbora za pota in sredstva. Težavnejše bo za Carterjev program v Senatu, kjer so republikanci pripravili lasten program in so se odločili zanj boriti proti Carterjevemu. Verjetno bodo pri tem dobili tudi podporo dela senatorjev iz držav, kjer so glavna nahajališča olja in naravnega plina.

Turčija bo smela kupiti omejeno količino orožja

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša je po daljšem študiju ukinila prepoved kupovanja in izvoza orožja iz ZDA v Turčijo. To bo omogočilo končanje zastoj v pogajanjih med Grčijo in Turčijo o Cipru. Tako vsaj upajo v Beli hiši in v državnem tajništvu.

V okviru nove odredbe je dobila Turčija pravico do nakupa orožja v skupni vrednosti 175 milijonov dolarjev in še za 50 milijonov dolarjev letal F-4. Predsednik je odobril tudi sporazum, ki ga je v Turčijo sklenila bivša Fordova vlada, pa ga Kongres še ni potrdil.

Prebitek pri pošti

WASHINGTON, D.C. — Pošta na upravo ZDA je od marca lani do marca letos imela 5 milijonov dolarjev prebitka. V to je seveda uračunana podpora zvezne vlade. Naša pošta namreč kljub visoki poštnini ne more izhajati samo s to.

Iz Clevelanda in okolice

Parkališče na letališču

Hopkins delno zaprto—

Od danes zjutraj do 1. septembra je na letališču Hopkins prostor za daljše parkiranje zaprt v celoti, prostor za krajše, nekajurno parkiranje pa delno. Parkališče bodo v času zaprtja preuredili in mu dali novo površinsko prevleko. Potnikom priporočajo, da za pot na Hopkins letališče rabijo Rapid, ki vodi tja iz postajališča v Terminal Tower.

Uprava išče raznašalca—

Uprava AD išče raznašalca za E. 74 St., E. 76 St., E. 77 St., Cornelia in Lockyear Avenue. Kličite tel. 431-0628.

Sestanek—

Clanice Podružnice št. 47 SZZ bodo imele v nedeljo, 1. maja, ob enih popoldne kratke sestanke v Slovenskem narodnem domu na Stanley Avenue, Maple Heights. Po seji bo počastitev "matere leta" Val Mervar. Na razpolago bodo okrepčila. Vse vabljenje!

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala asesment od 5.30 popoldne do 7. zvečer v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu.

John F. Kovacic

v komisiji Euclida—

Zupan Euclida Tony J. Sustarsic je imenoval znanega Johna F. Kovacica, nekdanjega mestnega odbornika Clevelanda in nato glavnega področnega carinika, dokler ni stopil v pokoj, za člana načrtnice in conske komisije mesta Euclida.

Banket v Barbertonu—

Ameriško-slovenski klub upokojencev v Barbertonu vabi v soboto, 30. aprila na banket in ples v Slovene Center na 70 - 14 St. N.W. Barberton. Začetek ob 6. zvečer, vstopnina \$6. Za ples bo igral Frankie Spetich.

Jutri posebne volitve

v Clevelandu—

V Clevelandu so jutri posebne volitve, pri katerih bodo volivci odločili ISSUE 1, ali naj policaji in gasilci dobivajo še dalje 3% višje plače kot njihovi tovariši v kateremkoli mestu države Ohio z nad 50.000 prebivalci ali ne — kdor je proti temu, mora jutri glasovati pri Issue 1 "YES", ter ISSUE 2, ki uvaja posebno davčno naklado pol odstotka za modernizacijo mestne elektrarne. Kdor je za to, naj glasuje "YES", kdor je proti, naj glasuje pri Issue 2 "NO". Volišča bodo odprta od 6.30 zjutraj do 6.30 zvečer. Obe vprašanji sta bistvene važnosti za bodočnost Clevelanda, zato je potrebno, da pri njih odločajo vsi volivci!

Avtomobilske tablice—

Letos v Ohio nimamo novih avtomobilskih tablic, ampak le posebne nalepke. Lastniki avtomobilov, katerih primiki se začnajo od A do K, imajo samo do konca tega meseca (do vključno prihodnje sobote, 30. aprila) možnost od redne prijave, lastniki z začetnicami primika od L do Z morajo preskrbeti nalepke za 1977 tekmo maja. Člani Avto kluba dobijo nalepke v uradih AAA na 6000 S. Marginal Rd., vsi drugi pa v Giant Tiger trgovini na 10609 St. Clair Avenue, pri Milt Miller Pontiac na 22501 Shore Center Drive v Euclidu na 30780 Lake Shore Blvd. in na raznih drugih krajih, ki pa so dalje od slovenskih naselbin Velikega Clevelanda.

9117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NAROCNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 64 Monday, April 25, 1977

Bog pomagaj!

Stara krščanska navada je bila v veljavi v naši domovini prek morja, da se je tistemu, ki je kihnil, izrekla lepa želja: Bog pomagaj. Ko sem bil majhen, me je živo zanimalo, zakaj ljudje tako pravijo, kadar kdo kihne. Zato sem vprašal očeta, o katerem se bil prepričan, da vse vedo, zakaj naj Bog pomaga, ko se vendar kihajočemu nič hudega ne dogodi. Oče so me modro poučili, da je v prejšnjih časih marsikateri, ko se mu je kihnilo, na mestu padel na tla in umrl. S tem poukom sem raste in se stal, ta pouk pri meni še velja, čeravno ne vem, ali je to res ali ne.

Oni dan je ameriški predsednik, ki se zelo vneto in dosledno zavzema za človekove pravice na svetu, in je na nekaj zlatih praktično pokazal, da mu je stvar resna, na sestanku kongresnih voditeljev v Beli hiši komentiral reakcijo Leonida Brežnjeva na svoje akcije glede človekovih pravic. Svoj komentar je zaključil z besedami: "Nekateri ljudje so zaskrbljeni vselej, kadar Brežnjev kihne." Da bi Brežnjeva ne zadela nagla in nepredvidena smrt, bi mi dodali staro slovensko dobro misel pri kihanju: Bog pomagaj!

Boljševikom v Moskvi gre Carterjevo javno proglašanje načela o človekovi osebnosti očitno zelo na živce. Zanimivo je pri tem, kako tovariš Brežnjev to svobodo pojmuje. Pravi, da v Sovjetski zvezi ni prepo vedano "misli drugače, kot misli večina". Toda če svojo "drugačno" misel javno pove, da jo priobči svetovni tisk, potem moraš biti prišten med osebe, ki "delujejo zoper svojo lastno očetnjo". Posledice takega prišetja so dovolj znane: Prislino delo v kakem sibirskem koncentracijskem taborišču (Gulag) ali pa "zdravljenje" v umobolnici. (Opomba: V Titovini je stvar še hujša. Sodnik Miklavčič je bil obsojen v ječo na podlagi zapiskov v svojem dnevniku, čeprav ti zapiski niso nikoli bili objavljeni.)

Ugovori tovariša Brežnjeva zoper Carterjeve človekove pravice človeka izzivajo, da si jih o gleda in zavrne. Glavni ugovor je trditve, ki jo uporabljajo tudi drugi zatiralci človekovih pravic po svetu, da je namreč poudarjanje principa o osnovnih človekovih pravicah in njegovi osebni svobodi, vtikanje v notranje zadeve prizadele države. Brazilski in argentinski vojaški diktatorji so na tej točki tako občutljivi, da so odpovedali prevzem ameriške pomoči, če je vezana na olajšanje nasilja v teh deželah.

Brežnjevu prav pride njegov različni uradni položaj v primeri s Carterjem. Prvi je uradno samo voditelj sovjetske komunistične partije in po nji svetovnega komunizma, čeprav ves svet ve, da je istočasno tudi šef vlade in suveren države, kljub Kosyginu in Podgornju. Pri ameriškem predsedniku je vse uradno združeno v eni osebi: je suveren države, šef vlade in glavni voditelj svobodnega, demokratičnega sveta.

Ko je Brežnjev leta 1968 s tanki vdrl na Češko in strl Dubčka, je to napravil kot vodja svetovnega komunizma (ne kot odgovorni šef vlade); zato je to ni bilo vtikanje v notranje zadeve. Toda: kaj more biti vtikanje, če ne tanki? Ko je predsednik Carter pisal ruskomu oporečniku Saharovu vzpodbudno pismo in obljubil simpatije v njegovem boju za človekove pravice, je to bilo vmesavanje v sovjetske notranje zadeve! Očitajo mu, da je to napravil kot šef vlade (ne pa kot zastopnik najoprednejše demokracije in svobode na svetu, kot trdimo mi). Če komunisti nočejo tega razlikovati, moramo vsaj mi, svobodni ljudje!

Brežnjev očita Ameriki, da si "Washington lasti pravico učiti druge, kako naj živijo", in pravi, da tega nobena suverena država ne more sprejeti. Zataji pa resnico, da si Moskva ne samo lasti pravico učiti druge ampak to "pravico" tudi do kraja izrablja, če treba tudi s silo, in vztraja pri svoji filozofiji o podpiranju socialističnih revolucij po svetu. Zakaj bi se to enkrat jasno ne povedalo?

Polem se po stari boljševik v Moskvi postavi v gentilemansko pozo, vijudno zavije oči in pravi, da naj ZDA kažejo "določeno mero medsebojnega razumevanja in vsaj minimum medsebojnega takta", če hočejo obnoviti pogajanja na raznih področjih. Mož bi očitno rad, da bi mu Amerika ne oteževala sitnosti, ki jih utegne imeti v raznih sovjetskih odborih, kadar poskuša spraviti v tek pogajanja s "sovrainikom". Zato naj bi se ameriške simpatije do sovjetskih oporečnikov znižale na gotovo tisto raven, kjer bi se obojestranski interesi križali tako odločno, da bi Brežnjev mogel prenesti Carterjevo "vmešavanje v sovjetske notranje zadeve".

V tej točki je verjetno skrito jedro problema glede ameriškega pospeševanja človekovih pravic. Odgovor tovariša Brežnjeva na Carterjeve korake glede človekovih pravic kaže očitno znake pripravljenosti za sode-

lovanje v smeri detente vključno predsednikovi akciji o teh pravicah in izpričuje, da je ta imel prav. Naj bi to resnično vzeli na znanje tudi mnogostevilni časnikarji in televizijski poročevalci, ki nikakor ne morejo nehati spraševati, koliko bo Carterjevo stališče škodovalo uspešnemu razvoju pogajanj s Sovjetijo, zlasti na polju omejitve oboroževanja in znižanja jedrskega orožja.

Mo, da bi se v neki obliki mogel uporabiti znani nasvet: Ne beži pred psom, ampak poberi kamen in ga zalucaj; proti njemu. Kaj pravite? Moskovskemu komunistu pa reči "Bog pomagaj", kadar spet kihne?

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Nekaj novejših koroških vestí

WICKLIFFE, O. — V soboto, 2. aprila, je šlo iz Celovca na Dunaj 152 osebnih avtomobilov in trije avtobusi protestirat proti ukrepom vlade, kar se zadeva neizpolnitve člena 7. državne pogodbe o zaščiti in pravicah slovenske manjšine. Med potjo, posebno še na Dunaju samem, se jim je pridružil še več vozil Slovencev, ki stanujejo na Dunaju, tako da je bilo v "koloni" približno dvesto osebnih vozil. Dunajska policija je skušala večkrat pretrgati to protestno kolono, ki se je pomikala v središče samega mesta (hotela je pred parlament). Zato se je zborovanje, ki sta ga organizirali obe osrednji koroški organizaciji na Jožefovem trgu, pričele s tri-urno zamudo.

Govorila sta dr. Grile in dr. Zwitner. Hoteli so tudi obiskati glavnega tajnika dr. Waldheima, ki se je prav takrat mudil na Dunaju, in mu izročiti spomenico in dokumente o zahtevah Slovencev, oziroma o neizpolnitvi obveznosti Avstrije do njih. Glavni tajnik Združenih narodov je bil pač "preobremenjen z drugim delom" in je naročil zastopnikom, naj dokumentacijo pošljejo njemu v urad Združenih narodov v New York.

Jasno je, da take "povorke" ne delajo časti dunajski vladi in da jasno kažejo, da je nekaj močno "narobe" v Indiji Koro mandiji, v tako demokratični državi. Vožnja Slovencev na Dunaj pa je tudi jasno pokazala, da mora vsa zadeva priti pred svetovno javnost in pred vsem pred Združene narode, ker Avstrija ni pripravljena izpolniti člena 7. državne pogodbe.

Silno zanimivo je, kako komunisti delajo na Koroškem (kar je znak vpliva Jugoslavije) naj pove tole povabilo, ki so ga namenili koroški slovenski mladini: Mladina, pozor! Vsi na občni zbor slovenske mladine, ki bo v nedeljo, 20. febr. 1977 v Delavski zbornici v Celovcu. Na teh temeljih bodo gradili našo mladinsko organizacijo.

1. Gojili bomo najširšo akcijsko enotnost med koroškimi Slovenci.

2. Se bolj se bomo povezovali z avstrijskimi demokrati (komunisti — op. pisca).

3. Vsestransko se bomo povezovali z matičnim narodom.

4. Gojili bomo tradicijo narodno-osvobodilne borbe.

Lastnik, izdajatelj in založnik: Mladina ZSO

Ta letak nam dosti pove. Zadnja (4.) naloga te organizacije močno spominja na "delo in sodelovanje narodno-osvobodilne borbe" in vsa vaba je seveda prav v stilu nekdanje in edinozveljavne OP. Pismo prijatelja pravi: Zahteve so zelo vabljive, toda mi dobro poznamo "ta žargon" in kaj se skriva za takimi zahtevami in gesli... Upam, da naša mladina ne bo nasedla!

Ob meji so Slovenci "stiskani od dveh mlinskih kamnov". Ne poznanje razmer, povsem napačno pisana "uradna" zgodovina, pritiski... naredi svoje. Pri nas tega v resnici svobodi ne moremo doumeti in seveda ne čutiti, zato nas take novice še vse bolj preseneti in zabole, kot je na primer tale: (Slovenska

list v glavnem mladi koroški učitelji sami. Tako sem opazil tudi mnogim znana imena: Stana Millionig (Zdešarjeva), Milena Pipp (Mejačeva) itd. Učiteljica, ki mi pošilja ta list, pravi: Vse naše šolske knjige so močno zastarele in za "naše znanje" dostikrat pretežke! Mar nimamo isti problem tudi mi?

11. februarja letos je praznovala 75-letnico življenja koroška pesnica gđc. Milka Hartman. V prvi republiki je vodila gospodinske tečaje, potem so jo nacisti pregnali. Po vojni je spet nadaljevala s tečaji. Nekdanji ravnatelj klasične gimnazije v Ljubljani Marko Bajuk (umrl pred leti v Argentini) jo je pregovoril, da je izdala svoje pesmi, med katerimi je nekaj tudi uglasbenih — večina po dr. Ciganu. Veliko je režirala in sodelovala pri slovenskih radio oddajah v Celovcu... V februarju so privedili še osmič "Koroške kulturne dneve", kjer so govorili o fašizmu. Škoda, da so govorili le o več ali manj mrtvem desnem fašizmu, ne pa o levem fašizmu, ki že tri desetletja mori svobodo vzhodnoevropskih narodov, vključno slovenskega. (Tako piše NAŠA LUC, št. 4, 1977.)

M. Jakopič

Slavje v Slovenskem domu na Holmes Avenue

CLEVELAND, O. — V soboto, 7. maja, bo Slovenski dom na Holmes Avenue dal posebno priznanje kot "ženi leta" Mary O'Kicki, članici direktorja, sedaj načelnici nadzorne odbora. Imenovana je dobro znana tudi v krogu članstva Društva sv. Jožefa št. 169-KSKJ, kjer je sedaj v odboru zapisničarica. Poznana je po svojih odličnih kuharskih sposobnostih in znanju. Velikokrat sodeluje pri piknikih in drugih prireditvah kot vodnica kuhinje.

Za zabavo bo skrbel orkester Rayja Champe, ki čisto igra na slovenskih ohceti in zabavah. Don priznanja se bo začel z odlično domačo slovensko večerjo ob 6.30. Ta bo na razpolago do 8., ko bo sledil ples. Večerjo bo pripravila Mrs. Stanonik. Dar za večerjo in vsa druga osvežila je \$8. Vstopnice so na prodaj pri upravniku klubskih prostorov in pri vseh članih direktorja. Za naročilo kličite tel. 681-6649.

F. Koncilja, taj.

Planina bo pela

MAPLE HEIGHTS, O. — Pevsko društvo Planina priredi svoj pomladanski koncert v nedeljo, 1. maja, v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave. Prijatelji društva in vsi ljubitelji slovenske pesmi in petja so prisrčno vabljeni.

Na koncertu bo sodeloval tudi mladinski odsek z nekaj lepimi točkami.

Zbor se pridno pripravlja pod skrbnim vodstvom svojega učitelja Thoma Kramerja, da bi bil program čim boljše izveden in vse pesmi čim boljše podane. Petje bo na klavirju spremljala Beatrice Tayek.

Koncert se bo začel ob pol štiri popoldne. Po njem bo domača zabava s plesom, za katero bo igral J. T. Trio orkester.

Vsi prisrčno vabljeni!

Louis Kastelic

Koncert v Chicagu

CHICAGO, Ill. — V soboto, 21. maja 1977 bo ob 7.30 zvečer v Chicagu v svetošofanski dvorani spomladanski koncert. Nastopila bosta cerkvena zbora (eden poje pri slovenski maši, drugi pa pri angleški), ki se jima bo pridružil še zbor učencev Slovenske sobotne šole.

Svetošofanski cerkveni zbor je v letošnjem letu poleg vsake nedeljskega nastopa pri slovenski maši podal v letošnjem letu že dva koncerta slovenske verske pesmi, v Waukeganu (2.

Pot do oltarja je dolga

Cleveland, O. — Pogosto se sliši vprašanje, kdaj bo svetniški kandidat uradno dobil čast oltarja in ga bomo lahko častili kot svetnika. Težko je dati odgovor na tako vprašanje. Mogoče se bo to prav kmalu zgodilo, mogoče bo treba še dosti čakanja in potrpežljivosti. Beatifikacija škofa Slomška je v nemali meri odvisna tudi od nas. Naše molitve za priprošnjo in čudeže, naša denarna podpora procesa, bodo pospešili beatifikacijo. Pot do oltarja je dolga in Bog nam svetnika ne bo vsiljeval, če ga sami s svojimi prošnjami ne bomo zaslužili. Slomškov beatifikacijski proces lepo napreduje, čeprav ne pišemo dosti o tem. Od kar sem lani meseca novembra na tem mestu priobčil seznam darovalcev, so med tem zopet darovali sledeči: 1.006.00 dol.: Slomškov krožek, Chicago

458.25 dol.: Slomškov krožek, Cleveland.

100.00 dol.: Mimi Mauser v spomin moža pisatelja Karla Mauserja

50.00 dol.: Dr. Leopold in Fanika Humar, N. Riverside, Ill.; Mrs. M. Fishinger, od razstave v Navy Pier v Chicagu; Neimenovani iz Clevelanda in zahvalo za uslišano prošnjo

45.00.: V spomin rajnega Johna Novaka ki je umrl v Clevelandu 5. sept. 1976 so darovali:

Ivanka Pograjec, Družina L. Zak, Družina J. Ambrožič, Marija Orazem, Frances Novak, Marija Stefančič;

42.00 dol.: Upokojene slovenske šolske sestre v Lemontu; Msgr. Leo Kristanc, Ca.

38.00 dol.: John Petrič, Cleveland

28.00 dol.: Mary Stanger, Chicago.

25.00 dol.: Družina John Gorkeš, Chicago; Janez Maretič, Toronto; Frances Osaben, Barberton; - Rev. Leopold Mihelič, Denver.

20.00 dol.: Rev. Rudolph Urbič, Norwalk, Wisc.; Družina Gorenšek, Wickliffe; Mrs. Antoinette McGrath, Cleveland; Družina Alojzij Hribar, Cleveland; Rudolf Kolarič, Sr., Cleveland;

Mirko Geratič, Chicago; Steve in Betty Mohorko, Fontana; Družina Jožefa Makar, Fontana; Neimenovano, Colorado; Ivan Tomc, Cleveland in zahvalo za zdravje.

15.00 dol.: Msgr. Leo Kristanc, California; Družina John Zupšek, Cleveland; Kristina Lonec, Winnipeg; Gizella Hozian, Chicago; Družina Strancar, Cleveland; Ana Gaber, Chicago.

10.00 dol.: Stefan Rezonja, Antonia Stokar, Vili in Kati Drev, Mary Ann Mlinar, Marija Breclj, Verona Horvat, Frančiška Kosem, Mary Wolf, Frank in Angela Slenc, Terezija Suštaršič, Frances Petrich, vsi iz Clevelanda; Marie Mlinar, Pepper Pike, Ohio; A. M. Sajnovic, Peoria, Ill.; Marie Arneson, Fontana; Rose Montag, Fontana; Rev. Ignatius Strancar, Calif.; Mary C. Hribar, Calif.; Pauline Vrečar, Bessemer, Pa.; Anton Rozman, Joliet, Ill.; Družina Joseph Sedej, Chicago; Jože Gyorkeš, Montreal; Angela Zorko, Winnipeg; Družina Kvas, Toronto; Jurij Eržen, Toronto Frances Petrich, Cleveland — Frances Kovacik v spomin moža George

8.00 dol.: Družina Anton Glavčič, Chicago; Neimenovani, Chicago.

7.00 dol.: Frances Hočevar, Mary Bogovič, Marica Tuljak, vsi iz Clevelanda.

6.00 dol.: Družina Anton Koršar, Cleveland; Družina Stefan Marolt, Cleveland; Neimenovani, Toronto; Anton Adamič, Toronto.

5.00 dol.: Sister Lavoslava, Lemont, Ill.; Mary Klune, Lead-

jan, 1977 — božične) in v Jolietu (3. aprila 1977 — postne, velikončne in Marijine).

Rojaki in prijatelji slovenske glasbe in kulture so iskreno vabljeni, da se koncerta udeležijo.

Vsem darovalcem iskren Bog plačaj!

P.

Tiskovni sklad A.D.

V Tiskovni sklad AD so darovali od zadnjic:

John Nemeš, Euclid, O., \$2; Mrs. Angela Pletnar, Toronto, Canada, \$5; Dominik Janež, Cleveland, O., \$10; Mrs. Tivadar, Cleveland, O., \$3; Mary Kranjec, Deerfield, Ill., \$2; Anica Cendol, Cleveland, O., \$10; Konrad Peklar, Cleveland, O., \$2; Alojz Lozej, Dryden, Ont., Canada, \$5; Frank N. Kotnik, Eveleth, Minn., \$1; August Petrovec, Walpole, Mass., \$1; Mrs. Frances Arch, Pittsburgh, Pa., \$2; Anton Koran, Euclid, Ohio, \$2; Mrs. Ursula Pozarelli, Seven Hills, O., \$2; Frank Strukelj, Cleveland, O., \$2; Miss Maria Kovacic, Cleveland, O., \$2; Mary Strancar, Cleveland, O., \$3.

Frank Roznik, Cleveland, O., \$2; Frank Vehovec, Euclid, O., \$7; Ivan Horvat, Fairfield, Conn., \$1; Frank Zupancic, Cleveland, O., \$4; Andrew Champa, Euclid, O., \$1; Franc Slenc, Cleveland, O., \$10; Cecilia Fagus, Cleveland, O., \$1; Frank Crtalic, Euclid, O., \$2; Anthony Gaber, Chicago, Ill., \$2; Joe Dovgan, Cleveland, O., \$2; Matej Hočevar, Cleveland, O., \$12; Martin Krivec, Cleveland, O., \$2.

Mary Matoh, Cleveland, O., \$8; John Turk, Orinda, Calif., \$5; Frank Susel, Mentor, O., \$2; Anton Škrlič, Chesterland, O., \$2; Frank Fujs, Toronto, Canada, \$5; Rev. Ignatius J. Strancar, Montclair, Calif., \$22; Anna Strojtn, St. Catharines, Ont., Canada, \$2; Ciril Prezel, Toronto, Canada, \$10; Joseph Benko, Euclid, O., \$2; Steffie Koncilja, Cleveland, O., \$5; Antonia Tolwinski, Cleveland, O., \$3; Val-

Mauko, Cleveland, O., \$2; Stefan Majc, Cleveland, Ohio, \$2; Mrs. Antonia Stokar, Independence, O., \$2; Rose Klemencic, Cleveland, O., \$1.

Vsem darovalcem iskren Bog plačaj!

F. ROZINA:

Iz dnevnika mojih spominov

PROGRAM PROSLAVE
ROJSTNEGA DNE NJ. VEL. KRALJA PETRA II.
6. septembra 1945 v taborišču Forli (Italija)

DOPOLDNE:

Služba božja
Paradni marš
Koncert vojaške godbe Šumadijske divizije
Tombola podpornega fonda.

POPOLDNE:

od 5. do 7.

1. Podpolkovnik D. Cosić: "Srbijsa" — simbolična vaja, izvajajo vojaki Sum, div.
2. Narednik dijak Škofic Dušan: "Naprej zastava slave", simbolična vaja, izvajajo vojaki Slov. trup.
3. Debeljak Vera, čl. RKST: "Slovenska dekleta", ritmične vaje članic dramske skupine Slov. trup.
4. Narednik F. Rozina: Gimnastične vaje, izvajajo vojaki Slov. trup.
5. Podporočnik S. Stanković: "Prelo" — slika iz vaškega življenja, izvajajo člani folklorne skupine Šumadijske divizije.
6. Podp. Djordje Cosić: "Slovenija" — simbolična vaja, izv. Šumadijci.
7. Narednik F. Rozina: "Igre" — izvajajo vojaki Slovenskih trup.
8. Narednik F. Rozina: Proste vaje — izvajajo vojaki Slov. trup.

ZVEČER:

SVEČANA AKADEMIJA
NA ODRU SUMADIJSKE DIVIZIJE

1. Uvodna beseda
2. Državna himna, izvaja slovensko-srbski pevski zbor.
3. Gorjup Marijan: "Emigranti na 6. september 1945", deklamira avtor.
4. Marinković: "Zbor" — izvaja pevski zbor Šumadijske div. Dirigent: D. Lazić.
5. Simon Gregorčič: "Soči", deklamacija, združena s simboličnimi vajami, ob spremljavi pevskega zbora. Deklamira dr. Vlasta Lenart.
6. Radko Obradović: "Mi čekamo cara", deklamira podpor. M. M. Pavlović.
7. Heidrich: "Hercegovska" "Od Urala do Triglava"; poje zbor Slov. trup, dirigent Gabrijel Camernik.
8. III. splet jugoslovanskih narodnih plesov; izvaja folklorna skupina Šumadijske divizije.
9. František: "Jugoslovanski podpuri"; izvaja vojaška godba Sum. divizije. Kapelnik: Staša Milanović.
10. Rasto Stanišić: "Za kralja"; izvajajo člani dramske skupine Šumadijske divizije. Priredil: Predislav Kubanović.

OPOLDAN ODLIČNO KOSILO

ZVEČER:

AKADEMIJA
NA ODRU KOMANDE SLOVENSKIH TRUP

- Uvodna beseda — govori major Janko Debeljak.
"Pod rožnato planino", poje Stajerski zbor.
Marjan Gorjup: "Na potu v bodočnost", deklamira Helena Setina, članica Rdečega križa Slov. trup.
"Na travniku med cvetkami", poje Stajerski zbor.
Slemšek Janez: "Molitev v kresni noči", deklamira Miha Zergaj.
"Pod to goro zeleno", poje Stajerski pevski zbor.
Gorjup Marjan: "Emigranti na 6. september", deklamira avtor.
Državna himna.
Od 8.30 do 12: Vojška zabava na prostoru Sum. divizije. Igra godba Sum. divizije. — Proslava sta obiskala tudi minister dr. Miha Krek in č. g. Jožef Godina, ki je telovadni nastop tudi slikal.
Popoldanskemu nastopu je prisostvoval tudi major Kirkwood, direktor taborišča, ki se je zelo pohvalno izrazil nad redom in disciplino ter lepim sporedom telovadnega nastopa.
Naposi so bili kronani z uspehom in priznanjem.
9. sept. so odšli prvi ljudje v Eboli, da pripravijo novo taborišče za našo selitev.
16. sept. (nedelja) — Sv. maša ob 9. V pridigi spominja kurat na padle domobranci in četnike, ki so umirali za pravico in svobodo domovine. Zvečer koncert godbe Šumadijske divizije.
20. sept — Zaključne lahkoatletске tekme med Srbi in Slovenci.
23. sept. — Zadnja nedelja v Forliju. Ob 9. sv. maša z govorom č. g. Kunstija, ki je povedal sledečo misel: "Pojdimo v božjem imenu na nadaljno pot z vero v Boga, da smo že na koncu zadnjih listov knjige našega popotovanja..."
V tem taborišču smo preživeli ravno 100 dni.
(Dalje sledi)

KOLEDAR

društvenih prireditev

APRIL

30. — ODBOR ZA POMOC POSTAVITVE SLOVENSKEGA DOMA IN KAPELE V PARIZU priredi družabni večer z večerjo in plesom v dvorani pri Sv. Vidu. Pričetek ob pol osmih.

MAJ

1. — Pevski zbor Planina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

7. — Pevski zbor Korotan priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Po koncertu igra orkester Veseli Slovenci za zabavo in ples.

8. — Slovenska šola Sv. Vida priredi materinsko proslavo v farnem avditoriju.

15. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Materinsko proslavo v Triglavskem parku.

15. — Slovenska mladina v Clevelandu se bo spomnila vseh protikomunističnih žrtve revolucije in vetrinske tragedije s spominsko sv. mašo ob dveh popoldne v cerkvi sv. Vida.

22. — "Mladi harmonikarji" podajo koncert pri Sv. Lovrencu. Začetek ob 3.30 popoldne.

29. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za vse žrtve vojske in komunistične revolucije s sv. mašo ob 10.45 pri Lurški votlini na Chardon Road.

30. — Slovensko kulturno društvo, Milwaukee, Wis., priredi spominski dan z mašo ob 11. uri, komemoracijo in kosilom v Triglavskem parku.

JUNIJ

19. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis., priredi svoj piknik z mašo ob 11. uri, kosilom in pikniškim veseljem v Triglavskem parku.

23., 24., 25., 26. — Poletni karneval pri fari sv. Vida.

26. — Farni festival fare sv. Lovrenca v Newburgu.

26. — Tabor DSPB pripravi SPOMINSKO PROSLAVO za pomorjene domobranci in četnike ter vse druge žrtve komunistične revolucije. Proslava bo na Orlovem vrhu na Slovenski pristavi.

JULIJ

10. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

24. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Misijonski piknik z mašo ob 11. uri in kosilom v Triglavskem parku.

31. — Slovenska šola fare Marije Vnebovzete priredi vsakoletni piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

7. — Slovenska šola fare sv. Vida priredi vsakoletni piknik

na Slovenski pristavi.

7. — Ohio KSKJ dan — Federacija KSKJ društev v Ohiju priredi Ohio KSKJ dan s piknikom v Parku sv. Jožea na White Road, Willoughby Hills, Ohio.

21. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Športni dan z mašo ob 11. uri, kosilom in športnim sporedom v Triglavskem parku.

28. — "Clambake", pečenje školjk in steklov, pri fari sv. Lovrenca v Newburgu.

SEPTEMBER

18. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi običajno vsakoletno kosilo v farni dvorani.

OKTOBER

1. — Folklorna skupina Kres priredi svoj nastop v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

2. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Vinsko trgatavo s kosilom in zabavo v Triglavskem parku.

9. — Društvo Kras št. 8 ADZ obhaja 65-letnico svojega obstoja in delovanja z banketom v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

15. — Tabor DSPB priredi svoj jesenski DRUŽABNI VEČER v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

15. — Klub slovenskih upokojencev, Newburg, priredi Večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

NOVEMBER

6. — Glasbena Matica priredi jesenski koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

12. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

13. — Slomškovo kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu.

27. — Pevski zbor Slovenske ženske zveze "Dawn" priredi vsakoletni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Po koncertu zabava in ples ob zvokih Jeff Pecon orkestra.

Preveč rentgena

Ljudje naj bi bili izpostavljeni rentgenskim žarkom samo takrat, kadar to zahtevajo tehni medicinski razlogi, ne pa na primer pri pregledih na letališčih zaradi suma, da nosijo orožje, in v podobne namene, sodi strokovni odbor svetovne zdravstvene organizacije (SZO).

Obsevanje naj bi prihajalo v pošte sama takrat, kadar ni možna nobena druga metoda. To velja tudi za zdravstvo, kadar je rentgen mogoče zamenjati s tem ali onim drugim, manj nevarnim diagnostičnim pripomočkom.

F. Kovačič:

OB 70. LETU SLOVENSKE NARODNE ČITALNICE

Ohranjena sta dva zvezka te vrste, oba iz začetka tega stoletja, 1908 do 1913. Čitalnica je bila ustanovljena 1. septembra 1906. Letos mineva 70 let njenega kulturnega dela. Iz pritožne knjige so vidne zanimive strani čitalške družbe iz let po ustanovitvi. Dogodki se odvijajo pred nami kakor na odru. Od nastopajočih živi še dr. Kern. Tudi ostali, že umrli, so bili večinoma priznani javni delavci v društvi takratne dobe. Med zgodovinsko snov se tu pa tam vrine osvežujoča šala, včasih že skoraj na meji jedkosti. Anton Peterlin je v posvetilo napisal 13. avgusta 1911, da je namen knjige objava pritožb, ki jih prizadeti niso mogli osebno izreči odbornikom in se nanašajo na delo v čitalnici. Izogibajo naj se člani političnih in osebnih napadov. Čitalnica je kulturno svetilišče. Zato se ne spodobijo, da bi imeli tam čuvaja s kolom za vzdrževanje reda in strpnosti. Temu primerno naj se gospodje, gospe in gospice obnašajo.

Redki med nami se ustanoviteljev čitalnice in njihovega dela še spominjajo. V naslednjem so zbrane nekatere podpisane pritožbe in opozorila iz knjige, čeprav ne vedno v skladu s Peterlinovim posvetilom. Brez dvoma imata zvezka pomen za kroniko tistih let.

27.IV.1908. — Gospodu t.e. predsedniku Petru Pikšu! Čudno se mi zdi, da vas je moj nedolžni podpis pod člankom g. Hočevarja tako razburil, da me vabite k sebi in da naj prinesem plačilno knjižico. Kaj pa vendar hočete moji knjižici! Saj imate vendar kot predsednik vsak čas vpogled v glavne knjige. Tam vendar lahko vidite vse, kar hočete. Vašemu pismu pa se bom drage volje odzval in prišel danes zvečer k odborovi seji. Kar se tiče plačevanja mesečnine, vas pa opozorim na pismo, ki sem ga pisal meseca januarja bivšemu predsedniku g. F. Černetu, ki ga je tudi pri odborovi seji prebral. Kaj je sklenil odbor, vam je pa gotovo znano, ako imate le malo boljši spomin kakor pa oliko. Torej g. predsednik! Vas moja malenkost ne bo zadrževala, da padete tja, kamor po svoji nezmožnosti spadate. — Zupan.

Enkrat za vselej: pritožna knjiga naj vam ne služi v namen osebnih napadov. Pustimo to, pač pa delujmo za napredek prekoristne čitalnice. Zatorej pa složno na delo, proč s sovraštvom! To vam svetuje Feigel.

Predlagam naročitev knjige Pod spovednim pečatom. Dobi se jo pri uredništvu Naprej v Idriji. — Feigel.

Imenovana knjiga je bila naročena že meseca marca t.l. — Hočevar, blag.

1.V.08. — Nekaj velevažnega bi bilo, ako se naroči za našo čitalnico slika Primoža Trubarja.

ja. Dobi se v Narodni knjigarni v Ljubljani, stane \$2.—M. Lah.

Bolje, da se kupijo kake lepe in koristne knjige, ker čitalnico ne moremo še šteti med kapitaliste, da bi naročala taka dela. — France Jauh.

17.V.08. — Ker čitalnica nima sedaj predsednika, predlagam, da odbor čimprej skliče izvanredni občni zbor, ker le isti je upravičen voliti predsednika. Da prenehajo glasovi o narodnih tatovih pri čitalnici, naj se k običnemu zboru prinesejo vsi računski podatki. Da bi radi posamezne osebe trpel na svojem ugledu tako eminentno naroden zavod, bi bila pač brezbriznost sedanega odbora in največja sramota za člane. Upam, da se želji ustreže, ker bi bilo neumestno čitalnico trgati javno po listih. — Anton Benedik.

Pri običnem zboru se tudi pravijo pravila, da bo posameznik vedel, katerim sejam lahko prisostvuje in če ima tudi Albina besedo mesto predsednika Pikša. — A. Benedik.

To je skrajna nesramnost, da se vlačijo naše vse časti vredne članice v ta osebni boj. — (brez podpisa).

A. Benedik naj se bolj jasno izraža, kadar napada osebe, nje mu neljube, v javni knjigi, da se pomeniva bolj natančno. Dvomim, da bi se odzval, saj človek, ki vlačijo v neznačajni in nečasti boj nepristransko ženstvo, da se gotovo toliko neznačajen, da se bo potuhnil, kakor vsega vajeni mokri kužek, ko priteče iz vode. — Albina (ponarejen).

Gospoda! Pustite osebnosti! Ne raznašajte jih po knjigah, ki niso tu v ta namen. Pridite na občni zbor in tam si povejte v obraz to, kar vam dušo teži. Na splošno pa in končno — gospoda spoštujte doslednost. — F.

G. knjižničar! Ali je Slovenska čitalnica še naročena na list Slovenska gospodinja? — Z. Vilhar.

Slovenska gospodinja izhaja kot priloga tedniku Naš list in sicer mesečno. Čitalnica bi ga torej morala dobivati. — R. Perdan.

22.V.08. — Človek, ki je nastopal na cerkvenih shodih kot govornik, ki je v odboru Katoliške Jednote, S.N.P.Jednote in socialističnega kluba Luč, človek, kojemu so vtisnili pri zadnji konvenciji S.N.P.J. delegat in so čelo pečat lažnjivca in hinaveca, naj sodi o značajih tako kot slepec o barvah. Po pritožni knjigi se pripraviti je nesmisel in torej nasvidenje jutri zvečer, ko se bode odprla knjiga denuncijanstva br. Jaka Hočevar in si povemo iz brka v brk svoje nannenje. Značajnež tučega kalibra, kot je Jaka Hočevar, pa edinole prislovico: "Der grosste Lump im ganzen Land ist und bleibt der Denunziant!" — A. Benedik.

Gotovo se je človek A. Benedik gledal v zrcalo, ko je pisal na prednji strani sliko svoje dične osebe. Samo malo je še zamolčal, kar bi pa jaz lahko povedal in bom v brk. Kdo je ostal lažnjivec, to ne bo Benedik vedel, ker na S.N.P.J. konvenciji sploh bil ni. Pač pa je in ostane pečat na delegatih, da so postopali proti pravilom, ker niso pripoznali delegata, ki ga je dvakrat zahtevalo dr. Slovenec, št. 68.

Lumparija je, da se trdi, da se pripravim jaz po pritožni knjigi, ko vendar Benedik sam napada in izživlja. Ve naj pa, da s takim podlim človekom bi jaz ne polemiziral, ker ga preziram. Da sem se oglasil, je (vzrok), ker ne pustim, da bi lopovstvo vselej zmagovalo. Resnica oči kolje, kajne? Tudi vas zbada, a nič ne pomaga. Če Hočevar ne bo na prste stopal, bo pa kdo drug. Vi iščete narodne tatove, kajne? Jaz bi pa

raje vzel v roke Domoljuba par številč nazaj, pa bi se odprla knjiga, da bi bilo joj! Nasvidenje danes zvečer. — Jakob Hočevar.

Znano mi je dobro, kdo je postal koristolovec, da se je zopet zmislil odnesti časopis Slovenski narod iz čitalnice. — Rudolf Perdan.

Prosim g. Perdana, da bi se tudi on zmislil predrzniti posvariti dotičnika. — Spetič.

Zmislil predrzniti — duhovit izraz! (brez podpisa).

Na dan z njim, s takim človekom, ki se predzne časopise jemati iz čitalnice. — Hudovernik.

Prosim, da se bolj pazi na značaj, da si ne pokvari oseba svoje čiste obleke, ko sede na stol v čitalnici. — Ivanka Mahnič.

Podpisana Čeha pozdravlja člane Slovenske čitalnice. — Jindrich Kerner in Vincenc Vydra.

(Dalje prihodnjič)

Nova presoja neznanih "letečih krožnikov"?

WASHINGTON, D.C. — Tu krožijo govorice, da je v teku novo proučevanje "letečih krožnikov" ali kot jih uradno imenujejo — "neugotovljenih letečih objektov". Te so skozi leta proučevale Letalske sile, pa to opustile, ko niso mogle dognati nič prijemljivega.

Sedaj naj bi Osrednja obveščevalna služba — CIA prišla do določenih podatkov, ki jih hočejo preveriti. Ugotovitve preverjanja — če bodo kakšne — bodo, kot trdijo, objavljene pred koncem letošnjega leta.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

STAREJŠA ŽENSKA

išče stanovanje 2 ali 3 sobe spodaj v Collinwoodu ali Euclidu, da bi živela z družino ali eno žensko. Vprašajte za Mrs. Struckel, 249-3160.

LETNA SEJA SLOVENSKEGA DOMA OSTARELIH

Letna seja Slovenskega doma ostarelih bo v petek, 20. maja 1977 ob 7.30 zvečer v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Road, Cleveland, O. Odbor zaupnikov bo predložil poročilo o finančnih in napredku pod vodstvom predsednika Johna Čeha. Pet zaupnikov in dva namestnika bo izvoljenih za dobo treh let, oziroma enega leta.

Alma Lazar, zapisničarica
25, 216 maj

POPRAVLJAMO

vse vrste gospodinskih strojev, kuhinjskih pripomočkov ter obrtnih in industrijskih strojev. Kličite tel. 268-0100!

(66)

Help wanted Female

Iščemo čistilko za en dan in pol na teden. Kličite 431-0628!

(x)

ZENSKA

Dobi stanovanje in hrano v zameno za postrežbo starejši ženski na 905 E. 236 St. Pozovnite večkrat, ker ne shiše tel. 781-1486.

(64)

Help wanted Male or Female

Office cleaning
Mature reliable person wanted 4 to 5 hours per evening 3 nights per week. \$3 per hour. E. 140 St. area. 946-0546.

(64)

HELP WANTED

Ambitious middle aged couple to care for 47 unit apartment building in Euclid, Ohio, near transportation, in exchange for services, 2 bedroom apartment, 1st floor, plus utilities, telephone garage and salary. 248-4744.

(67)

SREČANJE NAD ATLANTIKOM — Ameriško lovsko letalo Phantom (zgoraj) je prestreglo sovjetsko izvidniško letalo bombnik "Bear", ko se je preveč približalo Islandiji članici NATO.

Avgust Senon:

'ZLATARJEVO ZLATO

"Torej, niti som niti vino niti sladkor niso ničesar pripomogli. Vse je zaman! Takšna je pravica!"

XIX.

Baron Ungnad se je na zapoved načelovodce Karla dvignil s svojo vojsko, da bi izrgal Turkom stare hrvatske trdnjave. Bužim, Zrinj in Čazmo, ki jih je bil zavzel bosanski Ferhat paša. Hotel je tudi potisniti nevernike od Une. V nekaj manjših napadih je Turke popolnoma razbil, a svojega uspeha ni znal izkoristiti. Čeprav je bil Ungnad človek, ki je znal sukati sabljo, se vendar s pametjo ni mogel preveč ponašati. Tako je četoval zdaj tu zdaj tam in brez koristi potrošil mnogo junaške krvi. Poleg tega hrvatska gospoda ni tako držala z njim kot s Franjom Slunjskim in v vojski ni bilo sloge. Stari Gregorijanec in nekateri njegovi pristaši so se tesno naslonili na štajerskega barona, medtem ko so se iznevrili svojim prejšnjim prijateljem, ki so Nemce prezirali. In zato je znaten del plemstva, kateremu je stal na čelu ban Alapič, začel bahatega bana sovražno gledati. Ungnad je vodil vojsko sem in tja ter ni pri tem nikoli izrabil priložnosti, ko bi bil lahko z uspehom napadel Turke. Razen tega je večkrat zapustil vojsko in šel v Zagreb, da bi se skrivno razgovoril s Hallekom in drugimi zaupniki nadvojvode Ernesta. Da, govorilo se je celo o tem, da ni bila njegova prisega pred hrvatskim saborom prav nič drugega kot navadna pustna komedija, ker se je bil prej v Pragi zaklel nadvojvodi Ernestu, da bo delal samo tisto, kar mu bo on sam zapovedal. Medtem ko je gospoda tako šarila po kotih, so Zagrebčani delali z vsemi silami, da bi oprali sramoto, ki jo je jim bil prizadejal Stjepko Gregorijanec. Ivana Jakopovića so izbrali za mestnega sodnika, Mateja Verniča pa za notarja, ker so vedeli, da sta to drzna in bistra človeka. Gospod Teletić je bil namreč prevelika dobričina in brezbriznež, medtem ko je gospod Kapetolić rad veliko govoril, a malo naredil. Jakopović je šel takoj k nadvojvodi Ernestu, da bi mu pojasnil skrbi in težave uboge zagrebske občine. Na požunskem saboru pa je tako ognjevit govoril in grmel, da je vse hrvatske velikaše kar davilo v grlu: "Pred vas prihajam, o slavni stanovni in redovi," je grmel, "ne kot poslanec svobodnega mesta, čigar ime je slovelo že v davni, temveč kot vpijoč glasnik razjarjenega občestva, ki pod krutim nasilstvom vzdihuje in se zvija, ker je že pozabilo, kaj je pravica in postava. In tako tudi ne? Davi nas žalost, mori

lakota, gore nam hiše in polja so pusta, medtem ko naš zakon, ta neoskrunljiva svetinja naših očetov, leži poteptan v prahu! Pa vprašujete, a slavni stanovni in redovi, če ni morda ta naš krvnik — Turčin, ta prekleti sovražnik križa? Pravim vam, o gospoda, da ta sovražnik ni Turčin! Domač velikaš, krščanski gospod je šel svobodno v naše mirno mesto in zdaj divja huje kot Turčin! In zato bomo zdaj, ko bi morali vsi složno vzdigniti orožje proti zatiralcu naše svete krščanske vere, prisiljeni vihteti sablje proti domačemu nasilju. Pomagajte, gospodje, kajti drugače bomo poginili, toda poginili bomo samo s sabljo v desnici!"

Kakor mraz je prešinil ta govor bana in hrvatsko gospodo, posebno še zato, ker se je razvedelo, da je kralj ukazal, naj se pred kraljevim sodiščem vodi preiskava v zadevi gospoda Stjepka Gregorijanca. Toda gospoda je znova poskusila, če bi mogla to neljubo tožbo izvit kraljevemu sodišču iz rok in bi jo mogla prevzeti v svoje lastno sodišče. Na saboru 1579. leta so sklenili, naj gresta gospoda Peter Hešinec, zagrebski kanonik, in Gašper Druškoci, notar varaždinske županije, v cerkev svetega Kralja, kjer so bile v skrinji spravljene pravice in svoboščine kraljevine Slavonije, in naj dobro prebereta, če mogoče ne spada tožba pred banovo sodišče in če ni morda zagrebska bula zgubila veljave. Gospoda bo namreč veljalo precej novcev, če bo morala potovati pred kralje-

vo sodišče v Požun. Toda zamaš mi. Tvoj boter te že ne vem koliko časa ni videl, sinko! Meni postava! In že tretji dan po binkošnih 1579, leta je začel gospod Imbrić Jamnički, plemeniti sodnik zagreške županije in "kraljev človek" skupno z gospodom Blažem Šiprahom, zagrebskim kanonikom, v samostanu svetega Frančiška preiskavo o Stjepku Gregorijancu zavoljo nasilja in kršenja miru. Potem ko je bil gospod Imbrić izprašan sto osem in trideset prič, izmed katerih so mnoge podbavno nasilje potrdile, je odposlal sodnik protokol kraljevemu sodišču.

"No, reverende frater," je pobaral Vramec svojega tovariša Šipraka pred samostanom, "kako je z medvedgrajskim gospodom?"

"Hudo," je Šiprak odgovoril. "Dobre in zanesljive priče, posebno cesarski častniki, Ivanić in bombardirji in tudi plemeniti gospoda je pred prisego pridržala, da je vse res, kar pripovedujejo Zagrebčani."

"Stokrat sem rekel Stjepku, naj bo vendar kristjan, pa je ostal pogan. Sicer ne ljubim teh trmoglavih meščanov, toda živina nikakor niso. Prav mu je!"

Ko se je Vramec vrnil, je našel doma svojega varovanca — Pavla. Mladi junak je zamišljen sedel pri oknu.

"Glej, glej!" se je začudil kanonik. "Saj ne sanjam! Resnica je! Gospod Pavel! Prijeten gost

si mi. Tvoj boter te že ne vem koliko časa ni videl, sinko! Meni postava! In že tretji dan po binkošnih 1579, leta je začel gospod Imbrić Jamnički, plemeniti sodnik zagreške županije in "kraljev človek" skupno z gospodom Blažem Šiprahom, zagrebskim kanonikom, v samostanu svetega Frančiška preiskavo o Stjepku Gregorijancu zavoljo nasilja in kršenja miru. Potem ko je bil gospod Imbrić izprašan sto osem in trideset prič, izmed katerih so mnoge podbavno nasilje potrdile, je odposlal sodnik protokol kraljevemu sodišču.

"Oprostite, častiti gospod boter," je spregovoril Pavel in poljubil kanoniku roko, "da se vam nisem pogostejše javljal, toda..."

"Toda," mu je Vramec presek besedo, "že vem, kdo je ta tvoj 'toda' — feminini generis, v kikli, kajne? Pavel, Pavel, ne vem, kaj bo iz tega! Vsak si po svoji pameti kuje srečo, toda sto oči več vidi in, kdor prekrši red, ta ne uide kazni. Pazi se! — Toda kako si vendar zamazan! Od kod prihajaš?"

"Od Une, gospod boter, od Une. Bil sem v banovi vojski. Tolkli smo se s Turki."

"Srečno?"

"Srečno in nesrečno. Pobili smo turško četo, toda od mojih sto lepih konjenikov je ostalo živih samo deset."

"Kako to?"

"Zato, ker nas štajerski ban ni vodil na bojišče kot junake, temveč kakor živino v glavnico. Posebno nas Hrvate. Z mušketirji je štedil, kajpak! Mi pa z noži na puške! Toda, častiti gospod boter, o tem vam bom lahko pripovedoval kdaj drugič. Zdaj pa sem prišel, da vas poprosim za neko uslugo."

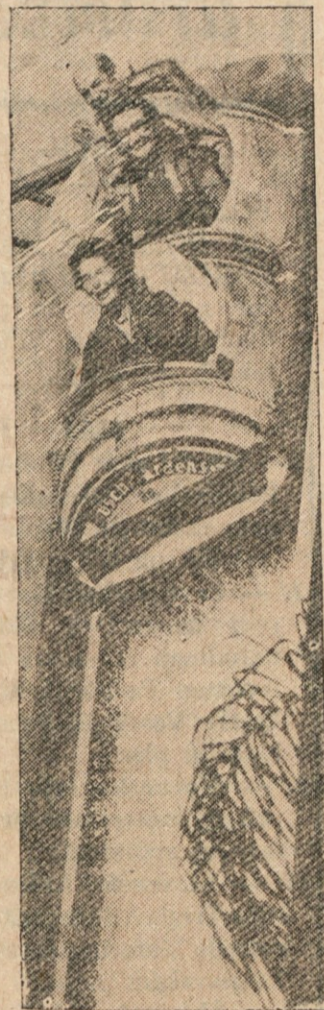
"Govori, sinko!"

"Oženiti se hočem!" je Pavel

odrešilno dahnul.

"Ti?" se je kanonik na prvi mah začudil. "No, hvala Bogu, samo če se boš pametno," je takoj popravil.

(Dalje prihodnjič)

NAVZDOL — Čim strmeje tem hitreje se drvi navzdol v zabavnem parku Busch Gardens v Tampu, Fla.

DOBRE VOLJE — Bivši predsednik ZDA F. R. Ford in njegova žena sta prebolela poraz pri volitvah in sta dobre volitve, ko sta rešena težkih uradnih odgovornosti — zopet privatnika.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

NA POPOTOVANJU — Skupina otrok veselo jaha slona v Busch Gardens parku v Tampu, Fla.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

CHICAGO, ILL. CHICAGO, ILL.

CREDIT TRAINEE

Great opportunity to Learn and Train for an exciting career in credit and collections. Must be outgoing, friendly, but firm and like a challenge. Require a high school Grad. Good Starting salary, + promotions potential & excel. benefits package included. Call KARL STRAND at 581-6100, ext. 352

Tootsie Roll Industries, Inc.

Chicago, Illinois

An Equal Opportunity Employer

STENOGRAPHER

We currently have an opening for a stenographer on a full time basis. Duties will involve good shorthand speed, some typing, filing and telephone contact.

Call KARL STRAND at 581-6100, ext. 352

Tootsie Roll Industries, Inc.

Chicago, Illinois

An Equal Opportunity Employer

Za vsakovrstna tiskarska dela
se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:
okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil
Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE